

Lamajoulu

Mutikaisen perheessä valmistauduttiin viettämään ankeaa lamajoulua. Vanhemmat yrittivät vaivautuneesti luoda oikeaa joulutunnelmaa, mutta ei se tahtonut oikein syntyä, sillä perheen jokainen jäsen tiesi, ettei ilo olisi tänä jouluna aitoa, sellaista jonka saa kun lahjat ovat sitä mitä on toivottu eikä ruokapöydässä tarvitse kursailla.

Lyhyen päivän hämärtyessä äiti syytti sähkökynttilät ja spektrilamput ja isä näpsäytti stereodekistä jouluälppäriin soimaan. Tunnelma kohosi hiukan, mutta laski jälleen ruualle ruvetessa. Äiti oli yrittänyt parhaansa, ostanut kystä kyllä, mutta eipä ollut tänä jouluna alkupaloiksi klementiinejä, pelkkiä satsumaksia vain.

Perinteinen bortsh-keitto oli jouduttu jättämään kokonaan pois, mutta punaviinikalkkunasta ja bayonnen kinkusta ei sentään ollut tingitty, niin kalliilta kuin ne näinä ankeina aikoina tuntuivatkin.

Mutta nuo pienet kevytmielisyydet kostautuivat heti jälkiruokien kohdalla. Crepes suzettes oli tällä kertaa jouduttu flambeeramaan pelkällä liköörillä, konjakkiin ei ollut varaa. Ja lasten piti nauttia milk shakensa au naturel.

Hiljaisen jouluaterian jälkeen perhe vetäytyi olohuoneeseen. Lapset nyhöttivät vai-suina nurkissa, toinen pelasi yksikseen baggammonia, toinen repi palkeenkieliä farkkuihinsa. Vanhemmat istuivat telkkarin ääressä vaiti chipsejä mutustellen.

Sitten tuli joulupukki. Hänkään ei ollut entinen perhepukki, vaan palvelusta tilattu. Onneksi ei sentään lemahtanut.

Isä yritti tekohilpeästi huudahdella että no voi sun. . . pukkihan se sieltä. Lapsetkin jakoivat vääntäytyä kuusen alle soittamaan kasetilta Joulupukki-joulupukin, jopa nauhahtelivat arasti.

Äiti pysyi sivummalla, sillä hän ei ollut saanut hätistetyksi syömmestään tuota puutteen tuntua, lamaa, surullista joulua. Häntiesi, mitä oli tulossa ja pyyhkäisi silmäkulmaansa vaivihkaa.

Ensimmäinen paketti oli isälle. Se hölskyi mukavasti, ja paperien alta paljastuikin iso pullollinen Cote-de-Beaunea, vuosikertaa 1973. Isä yritti urheasti näyttellä riemastunutta, mutta äiti tiesi, että onni oli pelkkää teeskentelyä. Vuosikertaa -68:han isä oli niin hartaasti toivonut.

Myöskään äiti ei näyttänyt pettymystään rapistelleessaan omasta pakestistaan esille hairstyling setin. Kyllähän se hieno oli, mutta ei siinä ollut muotoilevaa pyöröharjaa, joka olisi ollut aivan välttämätön afro-lookin aikaansaamiseksi.

Perheen teini-ikäinen tytär, Tiinamiia, ehti jo hihkaista riemusta nähdessään oman lahjansa. Se oli upea stereodekki, oikein ortoperspekta, hifi-laatua tietenkin servo-ohjulla moottorilla ja ferriitti-äänipäällä.

Mutta tarkemman tutkiskelun jälkeen Tiinamiialta pääsi pettynyt voihkaisu:

– Mut eihän tässoo dolbya, jumatsuka tässei oo dolbya!

Hän oli pillahtaa itkuun, mutta huomattuun isän ja äidin lapsen puolesta kärsivät kasvot hän sai sentään soperretuksi:

– No joo, onhan tää sentäs muuten ihan OK, vaikkei sitä kehtaakaan näyttää. Kiitti vaan.

Kaikkein eniten isä- ja äiti-Mutikaiseen kuitenkin koski se, etteivät he olleet voineet täyttää nuorimmaisensa, kymmenvuotiaan Mika-Petterin joululahjatoiveita. Poika olisi niin mielellään halunnut digitaalisen kvartsikellon nestekidenäytöllä ja maailmanajalla, mutta tuosta nestekidenäytöstä oli ollut pakko luopua ja valita ihan tavallinen digitaalinen kvartsikello maailmanajalla.

Mika-Petteri-ressukka masentui petty-myksestä täysin, itkeskeli aikansa ja vetäytyi sitten lastenhuoneen television ääreen pelaamaan tv-squashia. Eivät häntä lohduttaneet muut lahjat, topflashilla ja sensorilla varustettu pokkarikamera, moon bootsit eikä staysharp-partioveitsi. Ei hän suostunut edes kuuntelemaan äidin lohdutteluja:

– Kultapieni, ostetaan sulle sitte ens jouluna se nestekide ja saat sitte taskulaskimenkin sini- ja cosiniautomatiikalla.

Ennen poistumistaan joulupukki jakoi vielä muut lahjansa, mutta ei niistä enää ollut tunnelman pelastajiksi. Ei ollut in-line -väritelkkarissa kauko-ohjausta, eivät olleet Tiinamiian uudet jeansit wranglerit, ei ollut isän after shave antiperspiroitu, eikä äidin bleiseri wash'n'wearia, ei edes polyamidia eikä beige.

Mikään ei ollut sitä mitä oli toivottu. Oli lamajoulu.

Hiljalleen sähkökynttilät sammutettiin, takka-setin hiillos-look hiipui, lapsetit nukahtivat ja vanhemmatkin vetäytyivät vesipatjoilleen.

– Hani, ens jouluksi sun täytyy päästä art directoriksi. Mä en enää kestä toista tällasta joulua. Ei copyn palkoilla enää elä, vaikka olis timangi. Näin on näreet, supatti äiti vieläkin hieman nyyhkytellen.

– No, tärkein pointtihan oli enivei se, että lahjat oli kotimaisia, isä yritti lohdutella.

– Ni-in, sehän se, kuiskasi äiti voipuneena, nukahti ja näki kauniita unia, videona.